

Perspectief Waddenkust

Datum behandeld in college	6 januari 2026	Behandelend ambtenaar	K. Ijsbrandy
Datum agendering	29 januari 2026	E-mailadres	k.ijsbrandy@waadhoeke.nl
Onderwerp	Perspectief Waddenkust	Telefoonnummer	
Portefeuillehouder	J. Dijkstra		

Samenvatting Op 19 december 2024 heeft de gemeenteraad besloten dat er een perspectief op de Waddenkust van Waadhoeke moet worden ontwikkeld om zo in de toekomst in te kunnen spelen op de opgaven, uitdagingen en nieuwe ontwikkelingen in het Waddenkustgebied. Vervolgens heeft de gemeenteraad op 3 april 2025 de startnotitie 'Perspectief op de Waddenkust' vastgesteld. Op 29 januari 2026 wordt de raad voorgesteld dit perspectief vast te stellen

Voorstel

1. Het 'Perspectief op de Waddenkust' vast te stellen.

Aanleiding

Het Waddenkustgebied staat voor flinke opgaven en uitdagingen, zowel buitendijks als binnendijks. Hoe we de kust en het achterliggende land de komende decennia ontwikkelen en inrichten is van groot belang voor een volhoudbare toekomst. De keuzes die daarvoor nodig zijn vragen om daadkracht, want wat we nu doen (of nalaten) heeft gevolgen voor later.

In diverse gebiedsprocessen, projecten en opgaven voor dit gebied werken (belangen)organisaties uit de landbouw en natuur, ondernemers, dorpsbelangen en andere overheden samen aan plannen voor o.a.; dijkversterking, natuurherstel, biodiversiteit, leefbaarheid, toerisme, klimaatadaptatie, energie, verziltingsproblematiek en verbetering van de waterkwaliteit. De positie die de gemeente Waadhoeke hier op dit moment in inneemt komt voort uit de speerpunten uit het coalitieprogramma en gemeentelijk beleid. Dit is echter summier en vaak niet specifiek gemaakt voor het Waddenkustgebied.

Op 19 december 2024 heeft de gemeenteraad daarom besloten dat er een perspectief op de Waddenkust van Waadhoeke moet worden ontwikkeld om zo in de toekomst in te kunnen spelen op de opgaven, uitdagingen en nieuwe ontwikkelingen in het Waddenkustgebied. Vervolgens heeft de gemeenteraad op 3 april 2025 de startnotitie 'Perspectief op de Waddenkust' vastgesteld en is het perspectief besproken op 9 december 2025 tijdens een kernsessie met de raad. Op 29 januari 2026 wordt de raad voorgesteld dit perspectief vast te stellen.

Beoogd (meetbaar) effect

Een perspectief op de Waddenkust dat richting geeft aan de inrichting en ontwikkeling van het Waddenkustgebied van Waadhoeke voor de komende jaren.

Motivering

Argumenten

1.1 Het perspectief geeft richting en houvast voor toekomstige (integrale) keuzes in het gebied.

Het perspectief geeft houvast voor de inbreng namens Waadhoeke in lopende en toekomstige gebiedsprocessen, projecten, opgaven en samenwerkingsverbanden in het Waddenkustgebied. Door initiatieven aan het perspectief te toetsen ontstaat een helder en transparant afwegingskader waarmee besluiten beter kunnen worden onderbouwd.

1.2 Het perspectief geeft duidelijkheid aan de stakeholders in het gebied.

Het is duidelijk waar de gemeente Waadhoeke voor staat en welke positie zij inneemt. Door middel van het stroomschema maakt het perspectief duidelijk hoe initiatieven worden getoetst en welke stappen nodig zijn om tot een zorgvuldige afweging te komen. Zo scheppen we duidelijkheid en voorspelbaarheid en maken we zichtbaar hoe we tot bepaalde keuzes komen.

1.3 Het perspectief sluit aan bij de bredere koers van de gemeente

Er wordt invulling gegeven aan de speerpunten uit het collegeprogramma 'Sûn wurkje oan e Takomst 2022–2026' en aan de doelen uit de beleidsnota's Recreatie & Toerisme, Mobiliteit en Bodem (plus aangenomen moties), de Duurzaamheidsagenda, de Regiodeal Noardwest-Fryslân en het programma Ontwikkelperspectief. Daar waar mogelijk wordt er aangesloten bij dorpsvisies in het gebied.

Gemeente overstijgend sluit het aan bij het integrale langetermijnperspectief van de Waddenagenda 2050.

1.4 Het perspectief bevordert een integrale werkwijze

Het perspectief biedt de mogelijkheid projecten integraal te ontwikkelen en de samenwerking tussen inwoners, ondernemers, agrariërs, natuurorganisaties en overheden te versterken. Tevens worden koppelkansen zichtbaar gemaakt.

1.5 Het perspectief doet recht aan de verschillende belangen in het gebied.

Zowel de inbreng van aanwezigen (inwoners, ondernemers, dorpsbelangen en belangenorganisaties) bij de publiekssessie in Ried als vooraf ingestuurde schriftelijke reacties zijn meegenomen bij de ontwikkeling van dit perspectief. Daarmee wordt recht gedaan aan de landbouw, natuur en sociaaleconomische belangen in het gebied.

Kantttekeningen/risico's

1.1 De inbreng bij zowel de publiekssessie in Ried als de inbreng vooraf is zorgvuldig verwerkt.

De ingebrachte belangen (vanuit o.a. landbouw en natuur) zijn veelal verenigbaar en bij elkaar te brengen mits we hiervoor structureel met elkaar in gesprek gaan en blijven. Echter in een enkel geval zal dit niet mogelijk zijn.

Ditzelfde geldt voor de samenwerking binnen het Waddenkustgebied. Dit perspectief van gemeente Waadhoeke kan afwijken van de visie van andere gebieds- en/of samenwerkingspartners in het waddenkustgebied.

1.3 De omgevingsvisie zal daar waar nodig worden aangevuld met de visie elementen uit het 'Perspectief op de Waddenkust'.

Het 'Perspectief op de Waddenkust' is niet strijdig met de omgevingsvisie. Wel kan het zijn dat de omgevingsvisie aangevuld kan worden met visie elementen uit het 'Perspectief op de Waddenkust'. Dit zal ter zijner tijd aan de raad worden voorgelegd.

Alternatieven

Alternatief is om het perspectief niet vast te stellen. Gevolg is dat de gemeente Waadhoeke niet goed in staat is om positie in te nemen in de gebiedsprocessen en ontwikkelingen die in het Waddenkustgebied spelen. In de huidige situatie is de positie bepaald vanuit de verschillende beleidsterreinen afzonderlijk. Het niet vaststellen van het perspectief betekent er geen integraal perspectief is waardoor de gemeente minder goed in staat is om de kust en het achterliggende land de komende decennia (door) te ontwikkelen en in te richten.

Vervolg

Alle betrokkenen worden op de hoogte gesteld van dit besluit. De betrokkenen zijn; de aanwezigen bij de publiekssessie, de indieners van een schriftelijke reactie, de samenwerkingspartners en de dorpsbelangen en inwoners in het Waddenkustgebied.

De omgevingsvisie zal daar waar nodig worden aangevuld met de visie elementen uit het 'Perspectief op de Waddenkust'. Als blijkt dat dit nodig is zal dit ter zijner tijd aan de raad worden voorgelegd.

Er wordt in begin 2026 gestart met de ontwikkeling van een landbouwvisie voor geheel Waadhoeke.

Participatie

Op dinsdag 3 juni jl. was er een publiekssessie. Hiervoor zijn stakeholders; agrariërs, ondernemers, dorpsbelangen, belangenorganisaties vanuit zowel natuur als landbouw, samenwerkende partners in het gebied, raadsleden en inwoners uitgenodigd. In de publiekssessie werd het gesprek, onder leiding van gemeenteraadsleden, gevoerd met alle betrokkenen. Dit werd gedaan aan de hand van stellingen bij verschillende thematafels; 'natuur/klimaat', 'landbouw' en 'leefbaarheid/toerisme'. Aan iedere thematafel is een gespreksverslag gemaakt, zie voor deze gespreksverslagen bijlage 3.

Een aantal stakeholders kon niet aanwezig zijn en heeft de inbreng vooraf via mail doorgegeven (zie bijlage 4).

Tijdens de kernsessie van 9 december konden geïnteresseerden en/of belanghebbenden inspreken tijdens behandeling van het 'Perspectief op de Waddenkust' in de kernsessie met de gemeenteraad.

Financiën

De kosten voor de ondersteuning bij ontwikkeling van het perspectief op de Waddenkust bedragen € 18.250,- (excl. BTW). Dit bedrag is ten laste gebracht van het budget 'Ontwikkellijnen'.

Bijlagen

Bijlage 1: Perspectief op de Waddenkust

Bijlage 2: Oplegger Perspectief op de Waddenkust

Bijlage 3: Gespreksverslagen inbreng publiekssessie

Bijlage 4: Schriftelijke reactie - Visie van DOM Barradiel, Fisk en Sjips

Bijlage 5: Schriftelijke reactie - It Fryske Gea

Bijlage 5A: Ecologisch Perspectief Friese Waddenzeekust

Bijlage 5B: Verkenning ecologische kansen Koehool-Lauwersmeer

Bijlage 5C: Advies Waadfûgelwerkgroep & Fryske Feriening foar fjildbiology over het project "Op paad lans it Waad"

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: 2025-006088

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 6 januari 2026;

B E S L U I T

Het “Perspectief op de Waddenkust” met de volgende wijzigingen vast te stellen:

1. Waar staat; (tweemaal)
 - Inzet(ten) op geen schaduwwerking van het Natura 2000 gebied binnendijks en uitbreiding van Natura 2000 gebieden binnendijks.
- Te wijzigen in; (tweemaal)
 - Inzet(ten) op geen schaduwwerking van het Natura 2000 gebied binnendijks en geen uitbreiding van Natura 2000 gebied binnendijks.
2. Als extra uitgangspunt aan het afwegingskader toe te voegen: landbouw als een gelijkwaardige pijler binnen de brede welvaart. En daarbij expliciet vast te leggen dat binnendijkse landbouwgrond niet automatisch beschikbaar is voor ander gebruik.

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 29 januari 2026 ,

WSt

, voorzitter

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.

